

FET

de Sant Esteve del Mall (Alta Ribagorça) (*E.T.C.* II, 62, n. 4).

De *fosc*, amb el sufix toponímic bascoide -*ŕi*, amb dissimilació *o-ó* > *e-o* (*E.T.C.* II, nota a la p. 63). J. F. C.

FET

Poble de la Baixa Ribagorça, dalt d'una alta riba 10 escarpada a la dr. de la Noguera Ribagorçana, al ONO. d'Àger, en direcció a Estopanya.

PRON. LOC.: *fét* a La Règola, Corçà, Alfarràs, Ivars, Blancafort, Estopanya i Tolba (xv, 181, 190; xvii, 151, 155, 198; xvi, 163).

MENCIONS ANT. 1067: *Fezed* (*Li. Fe Ma.* I, 153); 1072: id. (ib. I, 129); 1129: *Aezed* (corr. *Fezed*): citat junt amb *Giribeta* (*Colle. Moreau* LIV, 3); 1162: *Feceto* (*Kehr, Papsturk.*, p. 377); 1179: *Fedeto* (ib., p. 481); 1554: *Fet*, junt amb *Casserras* i *Finestra*, afr. 20 de la *pardina d'Espluga del Bosque* (*Moner, Bi. Escr. Rbg.*, 120); 1620: *Fet* (*Bu. Ass. Exc. Cat.* XI, 127).

ETIM. La que vaig donar en *E.T.C.* I, 90: és la mateixa del poblet i cognom arag. *Feced* (*E.T.C.* I, 123). A saber: **FECEŦUM*, collectiu del ll. *FEX*, *FECIS* 'mares', 25 dipòsit', 'residu, rebuig', 'escòria, cagaferro', nom paral·lel als cast. *Escorial* i *Basural*; hi pot contribuir el sentit de 'rovina, rovinada', per les avingudes de la Noguera Ribagorçana; però més aviat es tractarà de la caiguda de rocam: davall del cingle colossal de *Fet*, 30 les roques i penyals arrencats de la cinglera, en el curs dels segles, han format com un amuntegament de runa de gegants.

En el vol. I, 143.14 hi vaig afegir diversos representants de *FECEM* en territori de substrat mossàrab, en el qual la *c*° havia de donar *č*, si bé la intervenció de l'àrab, que no posseeix aquesta palatal sorda, la pogué canviar en *j*(*ğ*), pròpia del seu sistema.

Fetget mall. te. Son Cervera, prolongació del mateix *FECEŦUM* que *Fet* ribagorçà (si bé en les mencions *Bi-nifejet*, *-fetget* del S. XIV) s'hi ha combinat el mot *PINNA* 'penya' amb *B-* arabitzant, designant el pujol de *Penya Roja* que hi ha en aquesta pda.: d'on *PINNA FECEŦI* 'penya de l'escòria' o simplement *FECEŦUM*. Allí es pot veure també l'etim. de *Fetxines* o *Bena-fetxines* 45 en el Maestrat (sobre els quals he dit quelcom més a la lletra *B-*): sembla *PINNAS FECINAS* (amb la *P* arabitzada). Sobre els últims, però, cal fer rectificacions; ja he descartat les idees relatives a *Fageca*, *Fatxes* i *Fatxutx* en els articles corresponents supra.

El *Fetgeconill* (cf. s. v. *Béixec*) és una pda. rústica te. Callosa (xxxiv, 185.14). Deu contenir realment *FECEM*, però no em convenç prou suposar que una pda. important hagi pres nom de les defecacions dels conills; com que en aqueixa zona de Callosa d'En Sarrià, hi ha notícia d'haver-hi hagut mines, endevino ara que deu ser *FECEM CUNICULI* 'escòria d'una mina': *CUNICULUM* 'galeria de mina', documentat per Plini com a mot ibero-romà, i l'hem trobat ja, supra, conservat per a diversos passos subterranis en molts NLL: *El* 60

Conill a Tavernes de Valldigna, *Conilla* a Aiello de Malferit, *Conia* a Mancor i *Conies* a Manacor (vol. I), *Conillera* a Agullent (xxxii, 97.12) i *Montconill* en els afores de Manresa.

5 En fi, *Fetgendura*, paratge prop de Penàguila (xxxv, 44.25) més que *FECEM* **ANATORUM* 'femta d'ànecs' (hauria de ser *anatum* no pas *-orum*) ni altra explicació rebuscada a base dels genitius plurals en *-ORUM* (rars en top. romànica), crec que deu ser arabisme: *fägg ad-dür* 'turó de les cases', format amb *fägg* «cerro» (*PAlc*) i *dür* «habitances», pl. de *dâr*: mot que també entra en la formació de *Fassedura*, *-dures*, *Fassegures*, pdes. de Cocentaina, Beneixama i Alcoi, compostos amb l'àrab *fahs* 'camp'.

Fetgeconill, Fetgendura, V. Fet

FETGES

Poblet de l'alt Conflent, agre. al mun. de Sautó.

PRON. LOCAL: *fégàs* allí en l'enq. de 1959 (xxiii, 142-143).

MENCIONS ANT. Alart en dóna «--- in guardia de *Feges*» (*Bull. Soc. Agr. Pyr. Or.* x, 82) en un doc. datat de 962 (que Abadal, *Eixalada*, p. 191 creu falsificat, i Ponsich antedatat, del S. XI); 1263: «villario de *Fetges*» (*InvlC*); 1269: «villarium de *Fetges*» (*MiretS, Itin. de J. I.*, 463, però no és veritat que «avui s'escriu *Fetxes*»); 1270: villarem de *Fetges* (Alart, *Priv.*, 305); 1359: vilar de *Fetges* (*CoDoACA* XII, 91). Ponsich (*Top.*, 121) hi afegeix: *alode Feges* 1030, i altres cites de *Fetges* 1285, 1602, 1632, 1750, i com a menció de Sautó: *Salto de Fetges* 1359.

ETIM. Es deu tractar d'un NP dels d'origen germànic, com tants noms de pobles veïns: *Ralleu*, *Riquer*, *Torèn*, *Estoer*, *Formiguera*, *Escaró* etc.; però amb *-s* (genitiu o pluralització) com en *Reiners*, *Angelats*, *Requesens*, *Garrigàs*, *Taravaus*, *Les Elmes* etc. (*E.T.C.* I, 243, 15, 2, 31, 50, 48, 52). En les fonts germ. fora de les cat. medievals no és dels NPP més copiosos.

Però es tracta d'un derivat de l'arrel germ. *FÄDI-* (ben documentada com bastant productiva per Först., 492), mitjançant el sufix tan abundant *-IK* (63 noms en Först., altres en *E.T.C.* I, 52-55), i allí mateix està documentat, en la variant de declinació feble, *Fediko/Fadiko* en el S. x, en una font baixa-alemanya i en una altra de Westfàlia: dades que autoritzen a suposar que fou existent en fràncic, fins i tot en la variant *FEDIK* de declinació forta: cf. el nostre *FRUMIC* —de *Puiformiu*, *Castellformit*, *Collformic* (*E.T.C.* I, 52)— que Först., 545, recollí només en la variant feble *Frumocho*. L'evolució fonètica *FEDIQ(U)S* > *Fetges* és normal, com *VIATICOS* > *viatges*, *FICATUM* > *FETICU* > *fetge* (*DECat* III, 992), *MEDICU* > *metge*.

Degué ser, però, un nom propi sobretot de l'antroponímia visigòtica, tan escassament representada en el Först.; car el trobem, en canvi, en massa, en textos catalans de l'alta Edat Mitjana; i sobretot, com ja és